

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Janus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában.

92. szám.

BRASSÓ, Kedd, augusztus 11-én.

I-ső évfolyam 1885.

Brassó, 1885. augusztus 10.

Csak néhány nap választ még el a köz-
művelődési egyesület végleges megalakulásától.
Csak néhány nap még s ezen nagy, hatalmas
egyesület meg fogja kezdeni működését, mely-
től ez országrész magyarságának jövője függ
nagy részt.

Kíváncsian, epedve várjuk e nagy napot.
Sajnáljuk, hogy e nap nem lehet augusztus
20-ika, szent-István napja; van okunk sajnálni.
— Szent-István napja nemzeti ünnep, de fáj-
dalom, csak névleg. Tényleg nincs egyetlen
napunk az évben, melyet nemzeti ünnep gya-
nánt tarthatnánk.

Elég kár. A szászoknak, a románoknak
van egy-egy napjuk, melyen apraja-nagyja,
gazdag és szegény ezt ünnepli. Mikor felvir-
rad a Hontérus-napja, a brassai szászok tö-
dülnek az ünnepre, mind künn vannak a sza-
badban; e nap nemzeti ünnepök. — Van ily
napjuk a románoknak is.

De a mikor felvirrad a szent-István napja,
akár egy vasárnap. Ünnepe, az igaz, de nem
ünnepeztetik — legalább Erdélyben nem.

Pedig milyen szép lenne, ha volna egy
nap, melyen minden magyar, kezdve a legel-
sőtől, le a legutolsó magyar cselédig egy ün-
nepet ünnepljen! Ez volna a szent-István napja.
Legalkalmasabb is. Az idő, a melybe esik,
kedvező. Jelentősége megvan. Mi több kell?
Ha a kultur-egylet alakuló gyűlése e napon
tartatnék meg, kettős oka volna az erdélyi
magyarságnak e napot választani nemzeti ün-
nepévé.

Az a nap, melyen oly hatalmas intézke-
dés tétetett a magyarság megvédésére, a ma-
gyar állameszme terjesztésére, tekintélyének
őregbitésére: az a nap méltó, hogy a magyar-
ság megünnepelje.

Azért kellett volna az alakuló közgyűlést
szent-István napján tartani. Két emlék fűző-
dött volna e naphoz. — Már most késő erről
lamentálni. Nem is tesszük, csak sajnáljuk,
hogy a központi választmány nem fogadta el
fiókunk ebbeli indítványát.

Ez azonban nem képezhet akadályt arra
nézve, hogy augusztus 20-ika nemzeti ünneppé
nyilváníttassék. Ezt tegye meg a közgyűlés.
Hívja fel Erdély magyarságát e nap közös
megünnepelésére.

Miként a görögök olympiai játékaiban
járultak hozzá a nemzet erősüléséhez, az
összetartás fejlesztéséhez: bizonyára ez is hozzá
fog járulni az erdélyi magyarság tömörítésé-
hez. Ez pedig az első. Addig, míg e parányi
magyarság nem tömörült, míg társadalmá-
ból végleg nem száműzte a pártérdekeket, ad-
dig falrahányt borsó lesz minden törekvésünk.

Én részemről nemzeti ünnepekben s játé-
kokban látom ennek egyik hatalmas eszközét.
A kivitel elég könnyű, tegyük meg. Ha a
közgyűlés kimondja, hogy ezt óhajtja, ezt
megteszi: a magyarság követni is fogja. —
Természetünkben van, hogy szeretünk mulatni.
Használjuk fel e tulajdonságot. Van idő, na-
gyon is gyakran, mikor fájlalnunk kell a ma-
gyar nemzet ezen tulajdonságát. A nemzet
nagy anyagi károsodásának volt ez okozója.
Ez egyszer azonban használjuk ezt is elő-
nyünkre.

Nagy, magasztos dolgot fog cselekedni
ezzel a kultur-egylet. Szép kezdete lenne a
működésnek.

Azért választottuk augusztus 20-ikát, mert
távol áll minden politikai színezettől, mert túl
a Királyhágón különben is ünnepelek és mert
oly időbe esik, midőn az ünnepelek legkön-
nyebb s az ünnep legimpozánsabb lehet.

Márczius tizenötödike elég nagy nap arra,
hogy ezt ünnepeljük. A magyar sajtószabad-
ság kivívásának napja. Csak hogy politikai
dolgokat vethetnének ekkor szemünkre; ezt
pedig nem akarhatjuk, habár nincs okunk pi-
rulni azon politikai okok miatt; — nemzeti
büszkeségünk e nap.

Más okból sem alkalmas általános nem-
zeti ünnepre: az idő nem kedvező. S a hol
csak van magyarság, a hol e magyarságban
egy csepp honfivér van, ott márczius tizenötö-
dike ünnep. Legyen is az. Ünnepeljük is
meg a szabadság hajnalának felderülését. —
Közeledik a nagygyűlés napja; tárgyalja a
központi választmány ezen indítványt is. Ta-
lán lesznek hívei; annyi szép indítvány között
talán elfér még ez egy is.

—y.

Az ideai delegációk, mint egy prágai lap értesül,
Bécsben, október hóban fognak tanácskozni. Az 1886.
évi közös budgeten már nagyban dolgoznak a közös
miniszteriumokban. Tisza Kálmán miniszterelnök visz-
szaérkezéssel Bécsben minisztertanács lesz az ural-

kodó elnökleite alatt, mely a delegáció összehívásának
napját is meg fogja állapítani.

Uralkodók találkozása. Az »Olmützer Zeitung«,
Fürstenberg érsek közlése megerősíti, hogy a csár-
látogatása aug. 26—30-ika közt történik. A vendég-
lőkön kívül még több magánlakást is 5 napra kibé-
reltek. Nincs kizárva a lehetőség, hogy a két uralkodó
a várgyakorlatokat, a melyek aug. 29-én kezdődnek,
megszemléli. Egy olmtüzi ezred már megkapta volna
a parancsot, hogy legközelebb Kremsierbe menjen.

Bismarck és Kálnoky. A »Wiener Abendpost«
értesülése szerint Kálnoky gr. külügyminiszter a leg-
közelebbi napokban Bismarck hg. német birodalmi
kancellár látogatására Varzinba utazik, hol több napig
fog időzni. Hivatalosan is megerősítik Kálnoky var-
zini látogatása hírét. A két államférfi, mint hiszik,
kiválóképen a vámkérdést fogja tárgyalni.

Ipar és kereskedelem.

I.

Egy brassai első rangú szász kereskedőtől vesz-
szük az alábbi, kissé terjedelmes cikket, melynek —
habár részben ellenkezik is véleményünkkel — kész-
ségesen adunk helyet.

Nem rég ideje annak — így mond a cikk írója
— hogy a hazai lapokban szemelvények jelentek meg
a németországi sajtóból, melyek a mi iparunkat tár-
gyalják s kimutatni igyekeznek, hogy az egykoron
virágzott ipar mind jobban és jobban hanyatlott.

Egyes iparezikkekről tétetik ott említés, melyek
viszont nagyobb fejlődésnek indultak, sőt a kor szín-
vonalára emelkedtek is.

Hogy a papiripar nálunk emelkedhetett, azt az
erre fordított tőkének köszönheti, de még inkább azon
valóban rendkívüli tevékenységnek, mely ezen gyára-
kat állandóan és szakadatlanul működésben tartan-
igyekezik. Ebből nyilvánvaló, hogy még a legnagyobb
verseny sem képes egy a szükséges tőkével s szak-
értelemmel rendelkező vállalatot megbénítani, ha an-
nál sem a modern kereskedelmi taktika, sem fárad-
ság nem kíméltetik. Ugyanez áll a petroleum- és
szeszgyárakról is, melyeknek fennállása és gyarapo-
dása ma ép úgy, mint az előző években is, a román-
iai nyersanyag bőségétől, illetőleg a kukorica árától
van függővé téve.

Ha ez alkalommal megemlékezünk a mosott gypju
kiviteléről is, mely 1876 óta évről-évre kisebb és ki-
sebb kereslettel bír, úgy nagyon természetes jelenség
az, hogy a gypjmosás megkapta halálos döfését és
csak bámulandó, mikép tarthatta ez fenn magát eny-
nyi ideig, a mennyiben az ott mosott gypju legna-

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Tinódi Sebestyén,

az utolsó dálnok.

— Tanulmány. —

A XIV. században, hasonlóan a megelőzőtt szá-
zadokhoz, a hegedűsök, dalosok és népköltők, daczára
az országos küzdelmeknek, vallási és pártvillongások-
nak, nem szüntek meg mindazt ének tárgyaivá tenni,
a mi mint fontos országos esemény, a nemzetet ér-
dekelte, vagy a mi egyesek magánéletében nevezetes
és közérdekű volt. Főleg a mohácsi vésztől a török
kiűzetéseig terjedő időben, tehát akkor, mikor a nem-
zet súlyos iga alatt nyögött, támadtak férfiak, kik az
annyifelé darabolt haza sorsán kétségbe esve, az érző
szív meleg hangján édes-bús dalokat énekeltek s nem
szüntek meg a nemzetet buzdítani a járom lerázására,
a téltenség- és tespedésből való felébredésre. Önkészít-
tett versekkel szintén önkészített dallamok mellett be-
járták a kunyhót és palotát, bátorítottak, hivatkoztak
az ősök vitézségére, a nemzet szeme elé tárták a mult
idők fényének képét — e kép hatásától várva a fel-
ébredést.

A történeti énekek dalosai közül s általán mind-
azok közül, kik ily irányban működtek, e korban leg-
jelesebb volt Tinódi Sebestyén, az utolsó magyar
dálnok, t. i. ki önkészített énekeit önkészített dala-

mok szerint lantkíséret mellett az urak udvaraiban
éneklette, kinek az ének kenyérkeresete és mestersége
volt s e nemű folytonos foglalkozásáért a nép „lantos
Sebestyén“-nek is nevezte.

Mint a legtermékenyebb s egyszersmind a leg-
fontosabb versíróval, de főleg mint a lantos rendnek
kétségkívül legderekabb képviselőjével már csak azért
is illő közelebről megismerkednünk, mert ő vala az,
ki bezárta sorát azon századokon át működött rend-
nek, mely »a maga módja szerint« verset és melléje
dallamot készített: ő volt az utolsó magyar dálnok.
— A daliás idők lassan lejártak, uj s egészen más
férfiak lépnek fel mint költők; a nemzet jelesebb fia
a kard mellett a lantot sem áttallják sajátokul ismerni;
de más tárgyak is szolgálnak alapul a versnek, más-
ként szól az ének ezután.

Tinódi Sebestyén Fejérmegye Tinód pusztáján,
hol az utolsó Tinódi most nem régen halt meg, ne-
mes, de elszegényedett szülőktől eredt. Ifjuságáról,
valamint első kiképeztetéséről semmi bizonyost sem
tudunk; de hogy legalább is gymnasiumi oktatást nyert,
mutatják munkái. Először Szigetváron találkozunk
ve e Török Bálint udvarában, de pártfogójának török
fogságba jutása után vándorbotjával s lantjával be-
járta az országot, hol az urak palotáiban, hol a köz-
nép kunyhóiban fordulván meg s énekelvén történeti
dalaikat. Majd vándorlása közben Erdélybe jut s Bony-

hádon Bethlen Farkas udvarában pihen meg pár évig.
Innen Kassára megy, majd ismét 1553. táján Erdély-
ben Kolozsvárt találjuk, hol műveit sajtó alá rendezte,
melyek még ottléte alatt »Cronika« czímen meg is
jelentek. E műve magában foglalja az 1548—1552-ig
Erdélyben történeteket. Ugyancsak itt jelent meg Heltai
által kiadva a »Concionale« is, mely egyes hadi
történeteket foglal magában. Ez utóbbit Ferdinánd
királynak ajánlá, ki már előbb hírét hallván »Eger
vára« című versének, azt Zsámboki által magának
lefordíttatta s a költőnek jutalmul 50 forintot (akkor
12½ jobbágy-telek árát) ad.

Műveinek sajtó alól kijötté után nem akadunk
jelére Tinódi munkásságának. A Kolozsváron töltött
pár év után Nádasdi Tamás udvarában keres és lel
őreg napjaira nyugodalmat. — Halálát 1556 és 1559
közé teszik.

Művei, mint általán a XIV. század historiás-ének
szerzőjei, több történeti beccsel, mint költői értékkel
bírnak. Tartalmukat a szerző által közvetlen átél v.
hiteles szemtanúk elbeszéléseiből átvett események ké-
pezik, előadva a legjelentéktelenebb részletekig, néhol
hosszan, néhol röviden, de mindig szárazon, kevés
emelkedettséggel, de hiven a történethez. E történeti
beccsel bíró verseket az egykoru tekintélyesebb törté-
ténészek, mint Istvánffy, Forgács s többen forrásul
használták.

(Folytatása következik.)

gyobb részét német és francia gyárak vásárolták meg Budapeston és Bécsben, a minek meg kellett változnia a számitásból részben igazolt ismételt határzár miatt Romániával szemben. Ma ezen gyárak a gypajut közvetlen a termelő helyről veszik, tehát két kézzel előbb, mint eddig. Ezen változtatni már nem lehet, mert ez a valóban természetes út a német kancellár által előidézett azon kívánság szerint, hogy Ausztria-Magyarország kénytelen határait elzárni Romániával szemben.

Ezzel Németország, Ausztria-Magyarország költségein biztosította közvetlen kereskedelmét, mélyen károsította azonban az osztrák-magyar érdeket és különösen a magyar gypajukereskedelemre mért megsemmisítő csrűpást.

A Hétfaluban lakó juhtenyésztő gazda (mókány) juhait Bessarába- s Dobrudzsában, általában azonban a dunai országokban tartja. Eddig hazatérése alkalmával saját veleszületett spekulatív szelleme következtében, a másoktól várásolt gypajut Brassóba hozta s azt nagyobbára a gypajumosodásnak adta el, a ki — mint már említők — azt mosott állapotban Bécsbe vagy Budapestre adta el.

Hogy mily mérvet öltött ily viszonyok mellett évenként a magyar gypajukivitel, azt számokkal nem mondhatjuk, de annyi tény, hogy a kivitel nem volt csekély. Ennek azonban meg kellett szűnni minthogy a gyakori határzár nagyban egyengette Németországnak az utat, Romániával közvetlen kereskedelmet nyithatni, míg a mókánynak a gypajual való hazatérést teljesen lehetetlenné tette.

Németország sertés-szükségletét Kőbányáról fedezte, hol tudvalevőleg nagyobbára magyar sertések vannak, melyeket a szerbiai és kisebb mértékben romániai sertések gyarapítottak. A marhavész elleni törvény kötelezte monarchiánkat mindkét állam ellen a határzárt fenntartani(!), de a német mérszárosnak jogában állott szükségletét Szerbiából fedezni, csakhogy a sertések levágatásának Szerbiában kellett történni.

Mily nehézséggel és fáradsággal kellett küzdeni azon henteseinknek, kik kénytelenek voltak a romániai sertéseket román területen levágtatni s husokat úgy behozni onnan s mily kárt okozott ez nekik, azt felesleges leírni.

Ezen alkalommal nem hagyhatjuk érintetlenül azon kérdéseket sem, vajjon Magyarország ennek következtében saját készítményeiből, gypaju-, bőrök- és sertésekből nagyobb jövedelme van-e és vajjon csakugyan jobb lesz-e, ha az ország elfogadja az országos gazdasági egyesület véleményét és beszünteti a gabona behozatalát?

Ha tovább is követetni fog ezen visszas eljárás és a határzár ezentul is Damokles kardjaként fog iparosaink feje fölött lebeghetni, úgy bizonyos, hogy iparunk, mely ezenkívül sem rendelkezett soha oly tőkével, hogy bármely rövid ideig is kitarhasson, észrevélenül fog a küzdéstről elmosódni, hisz amugy is évek sora óta már csak halálküzdelmét vivja.

Ép ezért az első perczen nagyon különösnek tetszik az osztrák sajtó dicsérete, melylyel az országos kiállítás, a magyar ipart s Budapest városát illeti. A vidékre kell tekinteni, itt kell figyelemmel kísérni, mily óriási mértékben terjed az elszegényedés, az egykoron biztos kenyeret nyújtott iparos iparával felhagyni kénytelen, mert nagyon is sovány hasznót hajt és maga az iparos osztály is lassan-lassan tönkrejut.

Nem minden tönkrejutott okozója romlásának, ha különben teljesen tudatában is volt annak, a mi ipara üzéséhez szükségeltetik. De ha már most azt kérjük, hat tulajdonképen mi okozza azt, hogy a képzett, szorgalmas és takarékos iparos nem tud zöld-ágra vergődni: ugy a felelet rendesen csak az, hogy a mai csekély haszon mellett, a melyet a termelő kap, nagyon is csekély a forgalom, s ha egyáltalában volt alaptőke, ez egyrészt igen csekély vala, másrészt már fel is emésztetett.

Általános gazdasági helyzetünkben javulás 4—5 szeszgyár 2 kőolajgyár és vagy 5 posztógyár által soha sem állhat be, erre az nagyon is csekély faktor.

Ellenkezőleg törekednünk kell arra, hogy a kisiparosnak biztos jövedelmet biztosítsunk, minthogy ez képezi az ország magvát, hogy ezáltal lehetővé téssek neki iparát fokról-fokra emelni s készítményeit tökéletesíteni, finomítani.

Képzeliük magunkat egy iparában ügyes, kiképzett fiatal iparos helyzetébe, a ki kifogásolhatatlan árut készít s még azon szerencsében is részesül, hogy kedvező időben arányos árban adhatja el áruit. Az első gyengébb keresletnél a feltétlen szükséges árból bizonyára levonásai lesznek. Az árak alásüllyedtek s ő csak annyit kap, a mennyi élete fenntartására feltétlen szükséges. Ha más vevőjénél kísérti meg ezen készítményeit eladni, úgy értesül ettől, hogy az még olcsóbb árut vett s azon árban ezt is megveszi. Hiába hivatkozik a jobb minőségre; a kereskedő bizva az árusító szemeiből is látszó szükségbe, tántoríthatatlan marad s kényszeríti ezzel az iparost, hogy a kínált árt elfogadja.

Már most hogy dolgozzék az iparos, hogy családját fenntartsa s egyéb kötelezettségeinek is megfeleljen? Hiába minden; nincs más mód, mint jövőre rosszabb minőségű árut készíteni. De itt ismét felmerül előtte azon kérdés, vajjon megkapja-e ezért az árat? ... Hát ha a vevő összehasonlítja az árukat s látja a különbséget?!

Román lapszemle.

A „Gazeta“ a „Kronstädter Zeitung“ utján írja, hogy a napokban a zajzoni fürdő román és német (szász) vendégei felkérték Litsken József fürdőbiztos és brassói alkapitányt, hogy adjon nevet ama szép és látogatott névtelen hegynek s egyuttal ajánlották a „Belvue“ vagy „Belvedere“ nevet. A biztos erre késznek nyilatkozott; Török, az ottani pap (nem ottani, hanem tatrang) is megígérte, hogy részt veend a hegy keresztelésében, s hogy német beszédet fog tartani, minthogy a vendégek csak németek, (szászok) és rumunok, kik a magyar nyelvet egyáltalán(?) — de locu — nem értik. Romániai vendégektől nem kívánjuk, hogy értsék a magyar nyelvet, de aztán egy magyar község határa valamely pontjának megkeresztelésénél is csak mint vendégek szerepelhetnek. Hogy pedig a brassói németek (szászok) és rumunok ne értenének magyarul, ezt ha mi mondanánk, sem kell elhinni, annyival kevésbé a „Kronstädter Zeitung“nak és „Gazetának“.

Elég az hozzá, hogy ez a czélba vett keresztelés annyira felizgatta a zajzoni magyarokat s főleg bizonyos Gyertyánffy brassói bőrkereskedőt, a kinek anyja szász nő volt, a német beszéd és magyar néven kívül bármely más név ellen, hogy a pap előtt tiltakoztak és neki botrányt okoztak. A megfélemlés bizonyítéka az, Török pap nem mert német beszédet tartani. Azonban arra sem levén hajlandó, hogy olyan nyelven beszéljen, a melyen Gyertyánffy uron kívül a száz meg száz vendég közül való-

színűleg(?) egy sem értett volna, a beszéd elmaradt. Hát a keresztelés? Belvue, Belvedere, Mosca musealilor, elmaradt-e vagy megtörtént? Erről a krónika nem beszél.

Eddig a „Gazeta“ a „Kronstädter Zeitung“ után. Zajzon, a mint széles e hazában minden ember tudja, emberemlékezet óta magyar község; Török József tatrang) ág. ev. lelkész és az ottani állami iskola gondnokságának elnöke, magyarul szolgálja az Uristent. Most ajánlkozott német beszéd tartására s a rumun vendégek ezt szívesen fogadták volna, de a magyar beszédet nem. Gyertyánffy Emil hazánkfia kifogást tett az ellen, hogy egy magyar község, valamely szép pontját magyar pap német beszéddel avassa fel, Litsken Brassó városi alkapitány pedig olasz vagy francia névre kereszteljen. Nagyon eszélyesen tette Török pap, hogy elállott a német beszéd tartásától és még helyesebben tett Gyertyánffy ur, hogy az ellen tiltakozott.

Most e nyáron történt, hogy egy külföldi német fürdő magyar vendégei azt a mulatságot engedtek meg maguknak, hogy a fürdő egy szép pontjának magyar nevet adtak. De azt nem olvastuk, hogy a magyar vendégek felhítták volna az ottani német papot, hogy azt a keresztelést német nyelven szentesítse. Ha a fürdővendégeknek tetszik privát mulatságból keresztelési ünnepélyt rendezni: ezt bárhol megtehetik s meglehet, hogy a keresztnév ragad arra a pontra, meglehet, hogy nem ragad, hanem mihelyt a vendégek szétosznak, a név is elenyészik. Ez ellen kifogást tenni nem lehet. A jelen esetben egy magyar papot használtak volna fel a magyar nyelv elleni tüntetésre azon hamis ürügy alatt, hogy ők nem értik az állam nyelvét s ezt épen egy magyar pap ajkaival akarták szentesíteni. Nem vagyunk ellenségei sem a német, sem a román nyelvnek, nem mernénk úgy nyilatkozni, hogy nem értjük ezeket.

Nálunk, elég sajnós, virtust kezdenek a nemzetiségi lapok abból csinálni, hogy mellükre ütve, hetykén kiabálják: nem értjük a magyar nyelvet, az állam nyelvét! Ha így mernének kiabálni románian a német, francia, magyar, egy szóval a nem román nyelvű lapok, tudom, hogy megadnák az áráit. Ha a zajzoni vendégek s közöttük Litsken alkapitány így szól Török József paphoz:

Tisztelt ur! Kérjük önt mint magyar papot, beszéljen előbb magyarul, aztán németül s a romániai vendégek kedvéért románul: ezt értettük volna; de magyar papot használni fel magyar községben, annak tüntetesképeni fitogtatására, hogy a brassói szászok, románok nem értik az állam nyelvét, erre csak azt mondjuk, hogy gratulálunk Gyertyánffy Emil urnak azért, hogy Török csángó papot ebből a kényes helyzetből kiszabadította.

A t. olvasótól elnézést kérünk, hogy ezzel az ügygyel kissé többeszkét foglalkoztunk.

Azonban jó barátunktól még most sem válhatunk meg, mert szerinte ez a magyar lapocska, melynél a „Gazeta“ szélességben és hosszában egy egy centiméterrel nagyobb, (megmértük), mondjuk; az a kis magyar lapocska nem merte megvallani, hogy a málnási fürdőn a kultur-egyletnek magyarok adakoztak, s nem említette, hogy mint Zajzonban a rumunok nem járultak hozzá. Hát ez bizony nagy szerencsétlenség! Minden nap ki kelle írni abba a kis magyar lapocskába, hogy a rumunoknak a kultur-egyletre „ri au parale!“

De hát felkérte-e valaha valaki a „Gazetát“, hogy gyűjtsön a mi kultur-egyletünk számára? Üsse, rugja, marja ezután is, mert ezzel teszi egyeletünknek a legjobb szolgálatot. Még mi is megnöhetünk tőle annyira, hogy a fején átlátunk a mi jó barátunknak.

Metianu aradi gör.-kel. püspök is helyesen tett, hogy nem adott semmit a kultur-egyletnek. Bezzeg van öröm e felett, nem Izraelben, hanem a „Gaz.“-ban. Mi meg rettenetesen búsulunk s bubánatunkban hazafias jelenetekre készülünk, melyekkel újabb örömet szerzünk jó barátunknak.

Brassó- s néhány szomszédmegye közei.

— Iskolák számára gyűjtötte s összeállította Hausmann W. —

(Folytatás.)

13. Márvány breccia a Hontérus-térről (Brassó mellett). Ezen szép márványfaj is csak újabb időben fedeztetett fel. Nagyobb tömegei már is használatnak, sűrűvekre s egyéb kőfaragó munkákra. Ezen márványban is felismerhetők kellő nagytás mellett az apró állatocskák.

14. Vörös márvány a felső-Tömös völgyéből. Ezen szép márványfaj — fájdalom — még eddig nagyobb tömegekben, vastagabb rétegekben nem találtatott. A folyammedrekben feltalálható számtalan görgeteg azonban arra enged következtetni, hogy egykoron e márvány a Tömös-völgyben nagy tömegekben fordult elő, mely csakis nagy árvizek által pusztítottatott el. Ezen kőzet gyakran a legszebb korallfajokkal s kettős finoman recézett kagylókkal telt, míg a még üres közöket kisebb szerves testek töltik ki. Ez a márvány is különösen alkalmas volna kisebb diszes mozaik-tárgyak készítésére.

15. Pürkerezci korallmész. Ezen korallmész előfordulása Pürkerezcen és Zajzonban igen régen ismeretes már. Nagy mennyiségben égettetik belőle mész, mely Brassóban különös előszeretettel használatnak, minthogy tiszta krétamész létére igen kis

mértékben van belekeverve agyag, kvarczhomok vagy vasoxyd. Ezen kőzet gyakran telve van korallokkal, melyek gyakran a legkülönfélébb alakokat mutatják a kőzet felszínén. Ezen korallok közül csak kevés van tudományosan ismertetve. Hogy az előbb leirt négy kőzet a megye keleti és déli részein egész a Dongókőig s még tovább vonuló caprotinamészszel közel rokonságban van, az nagyon valószínű.

16. Bibarczfalvi barna vasércz. Ezen kőzet rendesen nagyobb gömbö alakú csoportokban fordul elő, összetartva egy homokos konglomerát vagy márga által. Ezen vasércz már néhány év óta dolgoztatik fel a fülei vashámorban, de nagy kavicstartalmánál fogva nem alkalmas finomabb munkára.

17. Zajzoni konglomerát. Ezen számos fehér mészpát-érrel telt, gyakran igen finom szemcsékből álló konglomerát igen nagy mennyiségben nyeretik, különösen a kőbánya magasabban fekvő részeiből. Ezen kőzetnek nagy nemzetgazdasági s gyakorlati haszna van. Egész Brassó város ezzel van kövezve. A hétfalusi építkezések alapémitményei csaknem mind ebből vannak s igen ajánlatosak ezek csatornaépítkezésekre is.

18. Krétakonglomerát a felső Tatrang-völgyből. A Csukás előhegyei ezen kőzethöz állanak, a mely nem lehet sokkal fiatalabb, mint az előbb leirt zajzoni. Számtalan, nem egész körö alakú, földes színű csillámpala

szemcse képezi ezen kőzet főalkotórészét. A Tatrang folyó medre csaknem teljesen ezen kőzettel telt.

19. Málnási trachyt. Ezen rendkívül szép kőzet nagy mennyiségben hozatik Brassóba, a hol a legkülönfélébb czélokra használatnak fel, nevezetesen víztartókra, lépcsőzetre, sűrűvekre. Legújabb időben az evangélikus templom köröskörül ezzel köveztetett ki.

20. Rhyalit a Deés melletti Csicsóhegyről. Ezen kvarczdús Rhyalit az egész országban kizárólag malomkő gyanánt használatnak, s egy ily malomkő 30—40 frtba kerül.

21. Vargyasi serpentín. Ezen kétségtelenül vulkanikus eredetű kőzet korlátolt kiterjedésben a baróthi hegységben Alsó-Rákos és Vargyas mellett fordul elő. Nevét egy kigyóbőrhöz való hasonlatosságától nyerte. Gyakorlati czélokra nem használható, minthogy nagyon lágy s nedves. Van a serpentinnak egy nemesebb válfaja, mely itt nem található, s ez használatnak is kő-sők, kisebb disztárgyak stb. előállítására.

22. Bácsfalusi trachyt. Ezen kőzet a bácsfalusi mészrétegben egy u. n. áttörést képez, a melynyiben ez teljesen izoláltan emelkedik ki a mészből. Egykoron forró folyékony állapotban emelkedett ki ez a föld belsejéből s csak lassan-lassan hült ki.

(Vége következik.)

Azonban most vesszük észre, hogy a helyi érdekek és kultur-ügyek miatt a magas politikát merőben sutba vágjuk. Császárok találkozásai, ölelései a béke jelképei, de bár mennyire szeretjük a békét, mi hasznunk van belőle, ha nem tudjuk, hogy meddig fog tartani és mi hasznunk van a békéből, ha a katonai béke idején nem teszi le kardját, puskáját, ágyúját és nem áll be redaktornak, betűszedőnek, nácizálólistának. Hanem béke idején is tartani kell azt a sok cifra népet, fizetni kell az adót. Béke, béke! Nem béke az ilyen. Béke lesz akkor, ha az uniformis e unik, ha a baka a brassói kutaknál nem fog szépelegni, — ha a honvéd név e földről el fog pusztulni, a közös baka bakkancsát úgy fogják bámulni, mint most Krizbán Szemerjai Károly gyűjteményében a kőkorszaki gyönyörű kőbaltákat.

Adj békességet, óh Uristen, a mi időnkben e földön! De olyan békességet adj, hogy katonára ne legyen szükségünk.

Czenkalji.

Kulturregylet.

Az Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület pénztárába folyó évi július hó 8-ától az alább következő összegek folytak be:

A szentpéterei templom róm. kath. lelkészétől tisz. Barducz urtól 2 frt r. t. d. első részl. Gál Mihály, Butyka Mózes, Butyka Gergely, Kiss József, Szalma József és Zágoni Szabó István földész uraktól 1—1 frt, Burkkardt István csizmadia és Kömötsi József ácsmester uraktól szintén 1—1 frt p. t. d. első évi részl. — Az erzsébetvárosi fióktól Szenkovits ur által küldve 200 frt. — A piskii tisztviselők olvasó körétől 20 f. 100 frt. a. t. d. első részl. — Taucs község lakóitól 20 frt mint 100 frt a. t. d. első részl. — Ngs. Egerpataki Kis Károly ügyvédi kamr. elnök helyettes urtól Nagy-Szebenből 100 frt a. t. d. — A nagyváradi iparos ifjak képző és betegsegélyző egyletétől 2 frt r. t. d. első részl. — Hoffer Endre real isk. igazg. ur 1568. sz. ivén Szege dről: Hoffer Endre igazg. Ivánkovics János r. k. plébános és Závodszy Adolf real isk. tanár uraktól 2—2 frt r. t. d. első részl., Boja Ferencz real isk. tanár urtól 1 frt p. t. d. — Magyar Lapos közsegétől 24 frt mint 100 frt al. t. d. első részl., a kamattal együtt. A K.-Vásárhelytől jul. 19-én confirmált növendékektől 13 frt 55 kr. adománykép, Székely Ödön XI. gymn. tanuló által küldve. — Almás vidékéről 214 frt 04 kr. adománykép (nyári táncmulatság alkalmával gyűjtött összeg.) — Schapring Zsigmond urtól Pécsről 2 frt adománykép. — Gyulafehérvár városától 200 frt a. t. d. — Teszszáry László szgbíró és Szilassi Elek segéd szgbíró uraktól 1—1 frt p. t. d. első részl. (adomány). — Gróf Bethlen Géza ő méltósága gyűjtése Maros-Ludasról, gróf Bethlen Géza ő méltóságától és Kecs-keméti Sámuel urtól 100—100 frt a. t. d. Maros ludasi társ. egylettől és a m. ludasi takarékpénzt. szövetkezettől 20—20 frt, mint 100 frt a. t. d. első évi részl. — Csontos János urtól 20 frt r. t. d. Tomcsik József, Csontos Elek, Mózes Ábrahám, Issekutz Lajos, Martini Károly, Boér Dénes, Szenkovits András, Bróm Tamás, Keresztes Lajos, Körmöczy József, Incze András és Szántó Béla uraktól 2—2 frt 6 évi r. t. d. első részl. Felföldi Elek, Novák Izsák, Keresztes Áron ifj., Sándor János, Laczhegyi Frigyes, Kapocsi Miklós, Etzken Sándor, dr. Vajda Dániel és Vajna Áron uraktól 10—10 frt r. t. d.

Folytatjuk.

Vidéki élet.

Abrudbányai levelek.

III.

(Ki lesz a nyertes? — A hivatalnokok durvasága. — Időjárás.)

Tisztelt szerkesztő ur!

Nem vagyok legkevésbé sem elfogult, s nem tartom magamat „csalhatatlan“-nak, mert már sokan megcsaltak, mindamellét is Schoppenhauerrel tartok, ki azt mondja: „Auf die Meinung, der Welt etwas geben, ist ihr zu viel Ehre anthun!“ És ezt nem úgy értelmezem, hogy „a közvélemény szava semmi“, hanem csak annyit jelent, hogy ellenségeim esőt jósló kiabálásai nem indítanak meg. Már pedig kinek lennének több ellenségei, mint egy részrehajlatlan, őszinte, és minden körülmények között igazat mondó vidéki levelezőnek?!... Chamford rég megírta ugyan, hogy „ces sont toujours nos meilleurs amis, qui disent du mal de nous!“ de ma már Diogenes lámpájával kellene keresni oly embert, ki az igazmondásért barátjául fogadna, s én mégis az igazmondás nehézszerére vállalkoztam, midőn e lapokban leveleimnek helyet kértem. Itt van ugyanis igen sok mosni való, s valóban sok „rehabilitáló szappan“-ra lenne szükségünk, ha itt mindent tisztára akar-nánk mosni.

Az itteni kir. járásbíróság volt albirója elhalá-lozván, nagy az erőlködés: ki lesz az utóda? Az it-

teni közvélemény egy józan életű, képzett, munkás, családos férfi, a köztisztviselőben álló Pap Emil jegyző mellett nyilatkozik; de — mert román — a mai románellenes aerában, úgy látszik, nem az érdem, hanem a protekció fog győzni. Pedig éppen csak azért is, hogy a jajgató nemzetiségnek a száját betömjük, minden közszolgálatra alkalmas tagját alkalmaznunk kellene, hogy ez által simulekényabbá tegyük.* De másfelől ideje lenne már egyszer a protekciónak, mely igen gyakran a legszebb tehetségeket mellőzi, véget-vetni. És jelen esetben nagy méltányosság lenne akár az ide küldött kisegítőt néhai atyja érdemeiért, akár a nagy szebeni pályázót elébe tenni egy régi hivatalnoknak! Meglátjuk: ki lesz a nyertes?

Van e szolgabírói járásnak három oláh — bocsanat: román körjegyzője, kik annyira el vannak foglalva a zugirásattal, hogy nem érkeznek hivatalos kötelesegeiket teljesíteni, s ha az ügyfelek hivatalos ügyekben felkeresik, azokat a szó szoros értelmében kidobálják a hivatalos helyiségekből, s ha felsőbb helyeken panaszt emelünk ellenük, azt mondják: „nincs helye ellenük a vizsgálatnak, mert cselekményüket tagadják.“ Nemde szép állapotok ezek? És a panaszoltak, vérszemre kapva e bölcös válasz folytán, fényes nappal a nyílt utcán támadják meg a panaszoló felet. Ha nem hiszik olvasóim, bizonyítékkal szolgálhatok — quantum satis!..

Időjárásunk megváltozott. Hűvös, esős nappalaink voltak, elannyira, hogy felsőruháinkat nem nélkülözhattuk. És ez idő akadályozta a szénagyűjtést, s gátolta a törökbuza és a szőlő érését! Bizony, bizony, furesa egy esztendő!

Aranymosó.

Tan ü g y.

Iskolai értesítők.

„A brassai róm. kath. főgymnasium értesítője.“ Kissé későn szólunk róla, későn kaptuk kézhez. De a jóról írni soha sem késő. Mindjárt az értesítő elején találkozunk az olvasó egy igen érdekes és tanulságos értekezéssel. Címe: A bölcséleti előtan segéd-tanszakai a gymnasiumon, melyet az intézet érdemes igazgatója nagy szakismerettel írt. A 31 oldalra terjedő értekezés után a tanárok jegyzéke s a bevégezett tananyag, majd statisztikai adatok s a tanulók névjegyzéke következik, — a miből kitűnik, hogy a lefolyt tanévben az intézetet 147 tanuló látogatta. — A szép beltartalom mellett csak a külső kiállítás hagy kívánni valót hátra.

„A kolozsvári állami segélyt élvező s nyilvános-sági joggal felruházott felsőbb kereskedelmi iskola hetedik évi értesítője.“ Szerkesztette Kiss Sándor igazg. tanár. A legszebb értesítők egyike, melyet az idén láttunk. Különös érdeket és egyszersmind értéket kölcsönöz neki dr. Lehmann Róbert tanár gyönyörű, nagy helyi ismeretekről tanuskodó monographiája „Prá hova megye Romániában“, melynek történelmi adatait szerző „Brassó megye érdemes tanfelügyelőjének“ Koós Ferencz kir. tanácsos urnak „Történelmi dolgozatok“ című ismeretes munkájából merítette. Ezen leírásnak viszont az ad belbecset, hogy e megyével való kereskedelmi viszonyunkból indul ki szerző s elejétől végig azt tartja szem előtt. Ezzel pedig különösen kereskedelmi köreinknek tett szerző jó szolgálatot. Lehmann szép értekezését követi az igazgatói jelentés, statisztikai adatok, tananyag s tanulók névjegyzéke.

„Értesítő a budapesti áll. közép ipartanoda hatodik tanévéről.“ Szerkesztette Hegedűs Sándor. — Ezen 157 nagy oldalra s 97 nagy tabellára terjedő valóban remeknek mondható értesítőről ma még nem szólhatunk bővebben. Csak jelezni akartuk megjelenését, — ismertetését azonban másorra tartjuk fenn magunknak.

A közönség köréből.**)

Csik-tusnádi fürdő, 1885. aug. 6.

T. szerkesztő ur!

E fürdő olvasóterme számára nem jár becses lapja, s így véletlenül jutott kezünkbe annak e hó 1-én kelt száma, melyben egy ideges román atyafi szána-lomgerjesztő módon ekként panasolja be fürdönket: „Tusnádon tilos a német és román nyelv használata A falragaszok egytől-egyig mind magyarok, a mulatságok kihirdetése csak magyarul történik, sőt mi több, még az étlapok is csak magyarul vannak írva.“

A ki nem szégyel világáá bocsanatani ily vádakat, attól elvártuk volna, hogy ne csak jajgasson, hanem adatokkal is bizonyítsa. Hogy mennyire nem érdemelnek hitelt felsorolt vádak, kitűnik a t. szerkesztőség és a nagy közönség tájékozása végett eredetiben ide mellékeltem és az itteni legelső vendéglősöktől elkért 3 darab étlapból aug. 6-áról melyeken a magyar szöveg mellett az oláh és német szöveg is ott szerepel nyomtatásban is, írásban is. Szintén mellékeltem 2 darab német- és oláh szövegű meghívót és hirdetést, melyeket nyomtatásban éppen e hó 1-ő és 2-ik napján osztottak szét az itteni közönség között.

*) Ha lehet; de nem mindég lehet.

**) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget Szerk.

Szerk.

Ha a cikkiró jajveszékése igaz volna, akkor azt se lehetne érteni, hogy olvasótermünkbe miért járát a fürdőigazgatóság szép számú német és oláh lapot; akkor a zenészeknek nem volna szabad oláh nótákat játszani; a tombolajátékon a számokat oláh és német nyelven is kikiáltani stb. stb.

Igy állván a dolog, a nevezett cikk beküldője valószínűen üldözési mániában szenved, s ennél fogva valamely elmegógyászati intézet megfigyelő osztályába való. Vagy pedig úgy áll a dolog, hogy boldogtalan feje sem oláhu, sem németül nem bírván nyomott vagy írott betűt olvasni, minduntalan honfitársaira szorult, — kik vele a jámborral elhitették, hogy az étlapok, a hirdetések stb., mind magyarul vannak írva. Az olvasni tudók gráciájára való eme rá-szorultság magyarázza meg jajgató emberünknek azt a naiv állítását is, hogy Tusnádon „alig tud az oláh ember megebédelni.“ Román atyámfianak ez írni, olvasni nem tudása mellett bizonyít az is, hogy nem oláh nyelven volt a jajveszékő cikk fogalmazva, hanem németül, holott, mint igaz érzésű oláh hazafi idegen nyelven nem írt volna; sőt hogy a keresztyén felebaráti irgalmasság pohara csordultig teljék, ezt az idegen nyelven írott cikket a szerkesztő urral fordította le magyarra — az igazság elcsavarására és ar-czulverésére s a nagy közönség félrevezetésére.

Több fürdővendég.

Felesleges mondanunk is, mennyire örvendünk ezen nyilatkozatnak. Már a panasz közlésekor kifejezést adtunk ott kételyeinknek. Hiteles, minden tekintetben kifogásolhatatlan kéz közvetítette a „több fürdővendég“ e nyilatkozatát hozzánk. Szerkesztőségünkben vannak a fenn jelzett étlapok s meghívók, a melyek napnál fényesebben bizonyítják a panasz tárgyának alaptalan voltát. Szerk.

Helyi és vidéki hírek.

Lapunk szerkesztője a tegnapi gyorsvonattal ismét hazaérkezett. A brassai kiállítók egy részének tanulmányozását már befejezván, a jövő héten megkezdjük ezen tárgyak leírását.

Elischer József nagy-szebeni tankerületi főigazgató, a közoktatás terén szerzett érdemei elismeréséül, a királyi tanácsosi címet nyerte. Üdvözljük tankerületünk általánosan szeretett főigazgatóját e dusan megérdemelt kitüntetés felett. Üdvözljük szívből, mert ismerjük főigazgató ur érdemeit. Két évi főigazgatói működés után ily kitüntetés nagy ritkaság.

Érdemkereszt. Wautier Henriette, a helybeli növelő-intézet birtokosnak a jótékony és nőnevelés terén szerzett érdemei elismeréséül — királyunk ő felsége az arany érdemkeresztet adományozta.

A helybeli állami főreáliskola számára — mint értesülünk — a „Pap István és fia“ czég új háza bérletetett ki a Csergepiacson három évre. E helyiség egész emelete és kertje, melybe torna fog állíttatni, igen szerencsésen vannak a nevezett czélra megválasztva. Gratulálunk!

A „Kronstädter Zeitung“-nak lapunk 90. számában közölt ama tudósításunk, hogy a megyei tanfelügyelő ur valamely ügydarab láttamozásáért és más hivatalos szolgálataiért a kultur-egylet számára 10 krt vesz — Zwangot okozott. Csupán részvét és keresztyéni szeretetből kijelentjük, hogy a tanfelügyelő csakis azoktól fogadja el a piczulát, kik azt önként megadni készek. Szász és román ajku honfi társaink ezen új adóval egyáltalán nem terheltetnek, bár ezeknek is szívesen szokott szolgálni, ha hozzá fordulnak. Ezek, a tanfelügyelő által mindig készséggel teljesített nem hivatalos, hanem magán szolgálat után, rendszeren megkérdezik: „Was bin ich schuldig?“ mire a tanfelügyelő ezt szokta felelni: „mit Freundschaft.“ A tartozik kifejezés tehát csakis a tanfelügyelő magyar vendégeire vonatkozik s ezekre is csak annyiban, a mennyiben a vendégek önként belegegyeznek, s így „Zwang“-ról szó sincsen.

Országos kiállítás. A munkakiállítás juryje befejezte működését. A résztvevőknek következő kitüntetések ítéltettek oda: aranyoklevelet kapott 31 tanoncz és 87 segéd; ezüst oklevelet kapott 100 tanoncz és 122 segéd; bronzoklevelet 175 tanoncz és 107 segéd; figyelmen kívül hagyatott 97 tanoncz és 38 segéd. E szerint tehát 76 tanoncznak és 147 segédnek össz. 405 arany ítéltetett oda. Ezen kitüntettek között van 2 brassai tanoncz és 2 segéd is. A tanonczok közül ezüst oklevelet kapott Beczö Ödön jó munkáért (ezenkívül 2 aranyat) és Fuhrmann Frigyes jó és szép munkáért (ezenkívül 2 aranyat.) A segédek közül arany oklevelet nyert Haluskay Ferencz kitűnő munkáért és bronz oklevelet Frank Arthur jó munkáért. Magára e kiállításra s a brassai tárgyakra legközelebb visszatérünk.

Színház. Polgár Károly társulata megérkezett és ma kezdi a vígadóban előadásait. Színre kerül: „Rip van Winkle“ e városban is ismert kitűnő operette. Legközelebb jönni készül — mint már említettük — Irá Pa ine, a lövész-király és neje, ki bátorságában Leonidással vetekedik. Az angol bácsi 200 frtot kötött ki magának egy előadásért, első osztályu 2 utazó jegyet Brassóig és 300 frt előleget. Ez már aztán valami!

A rejtélyes halál esetét öngyilkossági kísérlet követte, mert Kondor Ferencz, kinek neje mult tudósításaink szerint elhalt, egy revolverrel véget akart vetni életének, de rosszul találván, gyógykezelés alá vétetett és a brassói polgári kórházba áttétetett. Tudósítónk, ki ma érkezvén meg rövid távollét után, a rejtélyes halálra vonatkozólag általunk közzétett igazoló nyilatkozatra legközelebb reflektálni fog.

Ingatlanok birói árverezése f. hó 15-éig.

Pütkörczen a községi irodában, folyó augusztus hó 14-én délelőtt 9 órakor Veres Jánosnak Pütkörcz község határán lévő ingatlanai 246 frt. kikialtási ár mellett. Ezen árveréseket a hosszufalusi kir. járásbíró fogatosítja.

Zajzonban a községi irodában, augusztus 12-én délelőtt 9 órakor, Dirsztár Juon és nejének Zajzon községben lévő házasság telke 200 frt kikialtási

ár mellett; az árverést Jakab István k. törvényszéki aljegyző fogatosítja.

Szentpéteren a községi irodában aug. 14-én d. e. 9 órakor Ábrahám Andrásnak Szentpéter község határán lévő ingatlanai 858 frt. kikialtási ár mellett; birói kiküldött Borsos Zsigmond bir. vgrhajtó.

Felelős szerkesztő: Szterényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 augusztus hó 11-én.

Román papírpénz á 20 frankos	8.86 vétel 8.89 eladás.
ezüstpénz á 20	8.80 8.85
Napoleon d'or (aranypénz)	9.90 9.92
Török lira	10.15 10.15
Orosz imperial	11.17 11.19
Arany	5.84 5.86
Orosz papírrubel	122.— 123.—

Közelebbi huzások!

Augusztus 14-én!

IGÉRVÉNYEK

egész magyar kir. járadék sorsjegyre á 3 frt 50 kr;
egy fél " 2 frt 25 kr.

Főnyeremény 150.000 frt, 15.000, 5000, 4 á 1000,
18 á 500 és 1475 á 144 frt.

— Az összes nyeremények adómentesek. —

I g é r v é n y e k

az augusztus 17-iki huzásra — osztrák földhitel sorsjegyekre csak 1 frt 50 kr. Főnyeremény 50.000 frt.

Budapesti orsz. kiállítási sorsjegyek, á 1 frt; 11 drb. 10 frt.
Főnyeremény 100.000 frt. Összesen 4000 nyeremény.

Ezen s minden más sorsjegyet s igérvényt ajánl

Orendi Frigyes

váltóüzlete. Színház-utca 94.

(181) 3-3

EGY GYAKORNOK

(179) 3-3

jó házból való, felvétetik
alulirtnál az

üveg- és porcellánkereskedésbe

Brassóban, Nagy-utca.

Müller Károly.

Magy. kir. államvasutak.

16492/1885.

Königl. ung. Staatsbahnen.

Pályázati hirdetmény.

Offert-Anschreibung.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága alábbi talpfa-váltó és külön talpfa szükségletét 3 évre biztosítani szándékozik.

A szükséglet a következő:

Die Direktion der königl. ung. Staatsbahnen beabsichtigt den nachstehenden Bedarf an Schwellen, Steichen und extra Schwellen für 3 Jahre sicher zu stellen.

Der Bedarf ist folgender:

Evenkinti szükséglet — Jährlicher Bedarf									
Mely üzletvezető-ség részére	években 1886, 1887, 1888 für die Jahre	I.		II.		III.		I. II. III.	
		r e n d ü — R a n g e s							
		t ö l g y f a — E i c h e n							
		bikkfa Buchen							
Für die Betriebs- leitung	1886, 1887, 1888 für die Jahre	közbelső Mittel	csatló Stoss	közbelső Mittel	csatló Stoss	közbelső Mittel	csatló Stoss	közbelső Mittel	váltó és k. talpfa Steich. u. Schvel.
		talpfa, darab Schwellen Stück							Kubikmeter kubikméter *
Budapest	évenként — pro Jahr		5000	32000					220
Losonez			4000	24000	3000	20000	1200	3800	216
Miskolcz			6000	22000	800	5500			310
Szolnok		160000	8000	25000	300	1500			234
Kolozsvár Klausenburg			9000	36000					204
Arad			8000	17000					209
Szabadka Maria-Theresiopel			4000	17000					86
Zágráb Agram			6000	37000	4400	18000			221
Ennél fogva pályafentartási célokra egy évre Daher für ein Jahr		160000	50000	210000	8500	45000	1200	3800	1700
Uj építkezé- sekre 1886-ra	a központi háló- zat részére für das Central- Netz			64500					1170
Für Neubauten pro 1886.	a déli vonalak részére für die südlichen Linien			37000					306

Az ajánlatok f. 1885. é. szeptember hó 15-éig az anyag és leltár kezelési szakosztálynál benyújtandók, a bántó pénz pedig szept. 14-ig leteendő.

A közelebbi határozmányok, valamint a szállítási feltételek a fennebb érintett szakosztálynál és valamennyi üzletvezetősnél megtekinthetők vagy az előbbentől megszerezhetők.

Budapest, 1885. augusztus hóban.

(183) 2-3

Az igazgatóság.

Die Offerte sind bis 15. September 1885. bei der Material- und Inventarverwaltungs-Sektion einzureichen und die Bieten bis 14. September zu erlegen.

Die näheren Bestimmungen, sowie die Lieferungsbedingungen sind bei der genannten Sektion — sowie bei sämtlichen Betriebsleitungen einzusehen oder von der Ersteren zu beziehen.

Budapest, im Monate August 1885.

Die Direktion.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

IGÉRVÉNYEK 3%-os Földhitel-sorsjegyekre. — Főnyeremény 50.000, 2000, 1000 forint. Legkisebb nyeremény 100 frt. — Huzás már augusztus 14-én. — Egy drb. 1 frt 50 kr.

Magyar járadék-sorsjegy igérvények.

Főnyeremény 150.000 frt, 15.000, 5000, 1000, 500, legkisebb nyeremény 144 frt — adómentes. Huzás aug. 17-én. Csak 3 frt 50 kr.

Osztrák Vöröskereszt-sorsjegyek. Huzás szeptember 1-én. Szorosan a hivatalos tőzsdei árfolyam szerint.

Hitel-sorsjegy igérvények.

Főnyeremény 150.000 frt, 30.000, 15.000, 5000, 2000, 1500, 1000, 400 frt és 1851 nyerem. á 200 frt; az összes nyeremények értéke 600.600 frt. Egy sorsjegy ára 5 frt. Huzás szept. 1-én.

Budapesti országos kiállítási sorsjegyek.

Főnyeremény 100.000 frt, 10.000, 5000, 4000, 3000, 2500, 2000, 1500, 1000, 600, 500, 400, 300, 200, 100 frt stb.; összesen 4000 nyeremény. — Huzás október 1-én. — 1 drb. sorsjegy csak 1 frt, 10 darab vételénél a vevő egy ingyen sorsjegyet kap.

Továbbá ajánlom magamat mindennemű kül- és belföldi arany- és ezüstpénzek, ugy sorsjegyek és állampapírok vételére és eladására s hitejezek azokra a legolcsóbb kamatláb mellett; elintézem utalványok incassoját Európa minden helyén, valamint szelvények-, nyerevényektől is; elvállalok bizományokat, megbízásokat a bécsi, budapesti és bukaresti tőzsdék számára. Külföldi megrendések kívánatra postautánvét mellett készséggel teljesíttetnek Teljes tisztelettel

Adler L. Jakab

(185) 1-3

váltó-üzlete, Brassóban, főtér, virág-sor.

Aviso!

Minthogy raktáromat megszüntetem, a n. é. közönségnek most

ritka alkalom

nyujtatik,

— jó zongorát —

olesón vásárolni. — Uj pianinok s szárnyzongorák a legjobb minőségben még a saját vételáron alul is kaphatók.

Részletfizetés is elfogadtatik.

Kiváló tisztelettel

Jaschik Gyula.

(48) 9-10

Piacztér, 26. II. emelet.

A színház alatt

ez évi szent-Mihály naptól

kiadó (182) 2 3

három tágas, nyílt

bolthelyiség

egybejáró,

vagy összesen, vagy kettő

együtt, s egy ismét külön

kedvező feltételek mellett.

Értesítések adatnak Lópiacz 29. sz. a.

Budapesti kiállítási

SORSJEGYEK á 1 ft.

Főnyeremény

100.000 ft.

20.000 ft.

10.000 ft.

5000 ft értékben stb.

4000 nyeremény

Az 1885-iki budapesti országos kiállítás sorsjegy-kezelősége

Budapest, Andrassy-ut 43.

Sorsjegyek kaphatók ezen lap kiadóhivatalában.

Sorsjegy 10 frt